ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԿՆԷ — ՆՈՒՄԵՐՕ—318—ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ— 24 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ—1859

ՄԷՃՄՈՒԱՆՑ ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխու Մեճմուայը Հավատիս, հեր հաքիթա ճուամաա Երթէսի կիւնլէրի տաղթելուճագ տրը։

Սէնէսի բէշլին օլարագ • Գայիմէ		150	ղուրուշ։
Ալթը այլեղը քէղալիք	„	80	„
Իւչ այլեղը քէղալիք	„	40	„
Վէ պիր նումէրօսու			3 ½

Տաշրաշար իշխուն պէհէր նումէրօսունա փօսթախանէ նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթի ալընաճաղը խատաեթեն պէյան օլունուր։

Իլանտիրն պէհէր սրբատը պիր տէֆթալեգ 80 փար
Էքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆտարնա . . 60 „
Իւչ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆտարնա . . 40 „
Իւչ տէֆտաան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանթի իշխուն այրճա բուլարլեգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանտիրն բօսթա մէտարիֆլէրի, կէօճակրէնկէրին իւզէրինէ օլուզուզ. մահարատէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՔԸ ՆԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԻ ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

— Թրապուզան տէֆթէրտարլըղը, Էրզրում տէֆթէրտարը սապգ Թէվֆիգ պէյ էֆէնտիկ։

— Էրզրում տէֆթէրտարլըղը, Թրապուզան տէֆթէրտարը սապգ Համիտ էֆէնտիկ։

— Սիրատ գայմմագամլըղը, Սիվրիհիսարի գայմմագամը էսապգ բիւթպէյի սաղլըգ էսհաղլընտան, Խամպիլ էֆէնտիկ։

— Տրատա գայմմագամլըղը, Կէլիպօլու գայմմագամը սապգ բիքեապը Հիւսմայուն գաբուճու պաշըլէրինտէն, Ամէտ պէյ էֆէնտի վէ Թէվֆիկ պույրուլմուշ տուր։

Պու հաֆթա Լիւբոբատան, վէ խուսուսի իլէ Իթալիատան նաֆիլէ պիր միւհիմմ հավատիս ալմայա չալըշմըշըզ, պիւթիւն ղազէթալէր վէ մէքթիւպլէր էէնի պիր շէյ իֆատէ իտէմէյիպ, անճագ էսկի տէտիքլէրիւնի վէ պիլտիքլէրինի թաղէլէ միշլէր տիր։ Պու հալատէ Իթալիա հագգընա էէնի պիր խապէր վէրէմէյէճէյիմիզտէն, սիւքիւթիւ թէքէրրիւրե թէրճիհ իթմիշլիզ։

Ին տրգգաթա շայեան հավատիս պու տուր քի, Ֆրանսըզ տէվլէթի լիմանլարա թէլէգրաֆ չէքիպ, Ճին իշլին կէօրիւլէն հաղբրլըղը մուվագգաթէն մէքա իթմիշ տիր, վէ պու հավատիսէ էքի կէօռէ մանա վերիւմէքատ տիր. պիրիսի կէրէք Սպանիա վէ կէրէք սայրը մէսալիհէն տօրայը Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պէյնինատէ եէնէ պիր իթթիֆագ սրղլըգ հասրլ օլուպ, պու հալտէն նաշի Ճինատ տախի պէրապէր օմալէրի լաղմ կէլմէյէճէք տիր։ Տիկէր բիվայէթէ նազարէն, Ճին իմբէրաթորու Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տօնանմալարընա օլան վուգուաթատէն աշքրը քէտէրլէնիպ, հաթտա պու տօնանմալարա աթէշ իտէն Մանտարինին պաշընը տախի քէտիրիպ, էքի տէվլէթ տախի ըզհարը թէէսսիւֆ իտէրէք, հեր նէվլի թարզլըէյի վերմէյէ հաղը օլաուզունու պէյան իթմիշ տիր, վէ պու հալատէ ճէնկէ պիր ըսզում գալմամըշ տրը։ Ճին իմբէրաթորու թէրբիֆընտան պիր պէօյիւք ագբլաբլագ տրը. չիւնքի Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տօնանմալարընէն վուրուլուպ խարապ օլտուզունու պիւթիւն Ճինլիլէր թէվաթուրէն վէ մուպալաա իլէ տույուպ, քէնարէրինի պիր շէյ զանն իտէճէքլէր, վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տօնանմալարընա զալէպ իթթիքլէրինի հիշ պիր վագթ ունութամայաճագլար, վէ պու խուսուս միլէթճէ քէնարէրինէ պիր շէրէֆ օլաճագ տրը։ Թարզլէ մատատէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզէն հեր նէ մէրթէպէ մագպուլ օլա, վէ հեր նէ պէօյիւք իմթիազ էտինէճէքլէր, պունու պիւթիւն Ճինլիլէր տույամայուպ, նէ գատար օլսա գաբալըտա գալաճագ տրը, պու հալ Ճինին միւբայի բօլիթիգասընա տահա զլյատէ ույար օլտուզունտան, պիզատէ պունուն պէօյլէ օլաճաղընը զլյատէ մէմուլ իտէրիզ։

— Ինկիլիզ տէվլէթի Սպանիա իլէ Մաղրըպ պէյնինատէ օլաճագ ճէնկի հեր նէ գատար մէքս իթմէք իսթէմիշ, վէ Սպանիայա հեր նէ մէրթէպէ էօլչիւ գօմագ միւբատ իթմիշ իսէ տէ միւմքին օլամայըպ, վէ պիր թէրաֆտան Սպանիա տէվլէթի իտտուսընտան վազ կէչմէյիպ, վէ տիկէր թէրաֆտան Մաղրըպ հիւքիւմէթի թարզլըէյի մաթլուպէտէն իմթինա իտիւպ, իշլէր իլանը հարպ բատէսինէ կէլմիշ տիր. պու ճիւմլէ իլէ ամիէնին մէմուլի պու տուր քի, պիր քիչիւք ճէնկէտէն սօղրա Ֆէս հիւքիւմէթի թարզլըէյի գապուլ իտիւպ, Սպանիա տէվլէթի տախի Մաղրըպտան պիրաղ եէր տարագ պու ճէնկի իսթամ իտէճէք տիր։

— Ռուսիա իմբէրաթորու իլէ Աւստրիա իմբէրաթորունուն կէօրիւշ մէսի զալիպա իճրա օլմայաճագ տրը. Ալեգսանդրօ իմբէրաթոր ֆագաթ Բրուսիայա կիտիւպ, Բրուսիա գըրալ վէքիլի իլէ կէօրիւշէճէյի սահիհ տիր։

— Յուրիքատէ օլան Աւստրիա մուրախասը Բօնթ Վոլօրէտոյա պիր գաչ տէֆա տրը տամլա էնիպ, քէնտիսինի գուրթարմըշ իսէ տէ, սան տէֆտասընտա աղբրլաշըպ, հէքիմէր հայատընտան գաթը իւմիտ իթմիշլէր տիր, պու սէպէպտէն նաշի Յուրիք մէճլիսի թամամ իթմէյէ մէճ պուր օլմուշ տուր։

— Մալթատան կէլէն սօն խապէրլէրէ նազարէն, Ագ տէնիզտէ օլան Ինկիլիզ տօնանմասընէն քիւլիսի Ամիրալ Ֆաշօ գօմանտասընտա օ.տրագ հալա Նաբօլի սուլարընտա քէշթ իւ կիւզար իթմէքատ իսիշ։ Տիկէր պիր գրթասը տախի, Սարտէնիա սուլարընտան Մալթա ճանիպլինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ՐՕՄԱ։ Պոլօնիանէն զօրպա ահալիսինէ Սարտէնեա տէվլէթի պաղը մերթէպէ թէվճճիւհ կէօսթերմիշ օլտուզունտան, Բօմա հիւքիւմէթի Սարտէնեանէն պու հարաքէթինէ ինֆաալ իտիւպ, Բօմատա մուգիմ օլան Սարտէնեա սէֆիրի Մարքէզ Մինէրվայա բատաբօրթլարընը կէօնտէրէրէք եօլա գօմուշտուր։

Պու խուսուստան տօղայը Բօմա ահալիսի պէյնինատէ տախի հայը գէյլ իւ գալ զուհուր իթմէքտէն մատատա էլչինին հարէքէթ իտէճէյինին իլք ավոշամը, հեր սընրքիտան օլան օն պին գատար Բօմա ահալիսի շամաթասըզ վէ բատաբտարըզ Սարտէնեա սէֆիրէթինէ կէլիպ, պիլէթ պրբագարագ ըզհարը թէվէճճիւհ իլէ միշլէր տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԷ

ՍԸՐՊ։ Սըրպատան կէլէն խապէրլէր, պիրի պիրինէ մուղայիր տիր։ Պիր թէրաֆտան Սըրպ պէյի Միլոշուն պաղը Ալեքս եաղտրըղը թահրիրաթէ նազարէն պու պէյ տէվլէթը Ալեքսէյ իթթէֆէթ վէ ուպուտիյէթը քեամիլ վէ թամէմէտ պուլունտուղունու պէյան իսիւպ, հուգուգու մաթպուխէթէ մուղայիր հիշ պիր հալ վէ հարաքէթտէ պուլունմայաճաղընը թէյքիտ իտէր, տիկէր թէրաֆտան Սըրպ ղազէթալէրի վէ Սըրպը իսթիսհսապ իտէն սայրը ղազէթալէր պու հուգուգա բայէթ իթմէյիպ, մէյտանա կէօնէկէօն թասավվուրլար ըզգարմագտա տրըլար, պու ղազէթալէրին պիրիսի իսթէր քի, Սըրպ հիւքիւմէթի պէր վէճհը վէրասէթ Օպրէնօվիչ ֆամիլեասընտա, եանի Սըրպ սիլսիլէսինատէ գալըն, բրէնա Միշել բէտերի Միլոշուն վէֆաթընտան սօղրա անրն եէրինէ կէչսին վէ իւչիւնճիւ պէյ թանըլըն, չիւնքի պիրատերի Միլան տախի ագտէմճէ պիր իքի սէնէ Սըրպ պէյլիկի իթմիշ տիր։ Իշհասըլ պու վէրասէթ էրքէքտէն էրքէյէ ինթիգալ իթմէն, վէ սիլսիլէտէն օլան բրէնալէր օն սէքիզ եաշընա կիրմիքտէ, պիւլիւղէ վասլ օլմուշ սայրըլըն։ Օպրէնօվիչ ֆամիլեասը թիւքէնալի հալատէ պու ֆամիլեատէն օլան սօն բրէնա, Ակնաթօ վէ Սայսէբէլինա մէճլիսի իլէ պիլ իթթիֆագ, եէրինէ կէլէճէք վարիսի հիւքիւմէթ սիլսիլէսինի գարարլաշարըսըն։

Վագտա 1830 սէնէսի պու իմթիազաթ, Սըրպ միլէթինէ վէրիլմիշ իսի, ըսքին Սըրպլար իմթիազաթա շայան հարաքէթ կէօսթէրմէտիքլէրինէն, օն օն էքի սէնէ սօղրա կէրիյէ ալընըպ, պէյլէրին ինթիխապլէ օլմասը կէրէք տէվլէթը Օսմանլիճէ վէ կէրէք տէվլէթը սայիրճէ գարարկիր օլմուշտուր։

— Ինկիլթէրրա գրալիչասը հազրէթլէրինին մախտուսու վալաշանլէրի բրէնա Ալֆրէտ հազրէթլէրի Ագոնիզ ատալարը վէ սէվահիլինի տօղաշմագտա օլուպ, եագընտա Սէլանիք վէ Գօլոս ճանիպլէրինէ ազիմէթ պույուրմուշ օլտուզունտա Սիսթանէտէ մուգիմ Ինկիլթէրրան սէֆիրի Սիր Հէնրի Լայթըն Պիւլվէր ճէնապլէրի մայէթինատէ օլան Վօնտրբրը նամ հարպ վաքօրինէ բաքիպէն բրէնը միւշարուէյհ իլէ միւլագատ իթմէք իւզրէ Գօլոս ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

— Ամիթանէտէ մուգիմ Ամսթրիա սէֆիրի պաշ միւսթէշարը Գոնթ Լիւտոֆ ճէնապլէրի, պու տէֆա ճանիպի հիւքիւմէթը իմբէրաթորլուտէն թէլէզրաֆ իլէ Վիէննա ճանիպինէ ճէլպ օլունմուշ օլտուզունտան մումայիլէյհ պու կիւնքի թրիէսթէ վաքօրու իլէ սավաբ մէզպուրեք ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Կրիտատէն կէլէն հավատիսլէր միւսթէրիհ օլաճագ բատէլէրատ տիր։ Պապը Ալի ճանիպինատէն, պու ճէզիրէյէ ֆէվգէլատէ գօմիսէր թային օլունան Դապուլի էֆէնտի հազրէթլէրի, պու տէֆա մէմուրիյէթինի հիւսնիւ իսիթամ իտիւպ, բաքօրթօսունու թագտիմ իտէճէք օլտուզունտան խաքիքաթը Շահանէյէ լէտէլարզ, իճապ իւ իգթիզասը իճրա օլունաճագ տրը։

Կիրիտ ահալիսինին հագգանիսէթէ մագրուն օլունան խաթիտալէրի հալի իլէ խաթիմա օլունուր, վէ մէմուլ տուր քի լազըմ կէլէն իսլահաթ վէ թանզիմաթլէ, Կիրիտատէ շուրատտա պուրատտա տրալըգտա զուհուր իտէն գէյլ իւ գալ վէ իսիթիլալ ալամէթլէրի քիւլէյէն մահվ վէ զայիլ օլաճագ տրը։

— Կէչէն բաղար իրթէսի Պալաթատա իքի Ֆէֆալօնիյալը պիր պիրլէրի իլէ միւնազատայա թութուշուպ տուրուրքէն, պիրիսի պրչաղը չէքիպ խատամինի գալալինատէն վուրարագ ունինատէ էօլտիւրմիւշ վէ ֆիրար իթմիշ տիր, վէ հեր նէ գատար արանընըմըշ իսէ տէ պուլունամամըշ տրը։

— Կէչէն հաֆթա պիր եէնի հրբսըզ զուհուր իտիւպ, պիր գաչ քիչինին շու վէճհիլէ ճանընը եագմըշ տրը, պու շախս պիր թէլաշա իլէ համատա կիրիպ վէ սօյունուպ վէ շիթտալէ եըգանարագ չըգրպ, պիր ախէրինին էլպիսէսինի կիսինէրէք համատատան տրշարը ֆիրլատըզը պիր օլմուշ տուր։ Պէօյլէ պիր գաչ համամ տօլաշարագ, կիսինտէյի բուպալարընը գօյուն ճէպլէրինատէն խայլաճա շէյ ուշրմըշ տրը տէնիսօր։

— Թարապիատա ինչա օլունմագտա օլան Ռում քիլիսէսինէ Ֆրանսըզ սէֆիրի միւսիւ Թուվենէլ պու տէֆա խայլաճա իանէյի նագտիսէ կէօնտէրմիշ տիր, վէ քէնտիսի տախի քէք եագընտա Պէյօղլու սէրայընտա կէլմէյիպ պիր աղ տահա Թարապիա սէրայընտա իլգամէթ իտէճէք տիր տէնիսօր։

— Ամիթանէտէ մուգիմ Ամերիգա էլչիսի Գոլօնէլ Վիլիամս, պու տէֆա Ամբրը վէ Պէրեշամ թէրաֆլէրինի քէշֆ իւ կիւզար իթմէք իւզրէ ֆամիլեասը իլէ ազիմէթ իտիւպ, սէֆարէթ սրը քէտիթիպի միս սիս Պրա-

վանը քէնաիսինէ վէքիլ պըրադմիշ ատը։

— Կէչէն հաֆթա իչինտէ, Իզմիրտէ տէմիր եօլաւնու եաբան մէմուրլէր Սալահատին տաղը ճիվարլէրինտէ պիր կիւղել վէ պէօյիւք տսլան կէօրմիւշլէր տիր քի, պու թէրաֆլարըն օրմանլարընտա կէօրիւլմիւշ չէյ տէյիլ տիր։ Պու տաղանըն ալընա կիտիլէճէք տիր տէնիյօր։

— Հոկտեմբեր 13 սաղ կիւնիւ, Սիլիմանէտ միւթէպէր պիր թիւճարըն ատէմի, պիր մահալտէն գըրդպին ղուրուշ թահսիլ իթմէյէ կիթմիշ իսէ տէ, էլան պու կիւնէ գատար գայրպտա օլտուղու վէ մէյտանա ելգիմատրը իչիթիլմիշ տիր։

— Պու ելգան չարշամպա կէճէսի սաաթ եէտի գարարլարընտա, Ղալաթա Ռէմէր ալթը նամ մահալէ, քեաբկիր պիր խանէտէն գաղաէն աթէշ ղուհուր էտիպ, ղապիթանըն սայ ու իգտամը իլէ, էթրաֆընա սիրայէթ իթմէյիպ, եալընըզ պու քեաբկիր խանէ եանարագ պատարըրմըշ ատը։

— Ռէզալիք չարշամպա կիւնիւ սաաթ պէշ գէճարլարընտա Էգ սարայտա գաղաէն աթէշ ղուհուր իւտիւպ, պիր խանէ թէքմիլէն եանմայարագ պատարըրմըշ ատը։

— Ձըգան բազար էրթէսի կիւնիւ Պէպէքտէ գալաֆաթը Իսմայիլ աղանըն օղու, օն իքի եաշընտա պիր Ռումէլիօճուղու իլէ մավուենատա պաղդ թութարքէն պիր ուֆագ մարազա խիւպ, Իսմայիլ աղանըն օղու գայրըն քիւրէյի իլէ Ռումէլիօճուղունուն գատրգլարընա վուրուպ սագաթմամը օլտուղունատան, էրթէսի կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ տիր. վէ զապթիյէ թէրաֆընատան հէքիմ կէլիպ էօլէյիւ թեշլիհ իտիւպ, եէէրտէքի ալտիթարըն ճիւմիսի բարչալանմըշ օլտուղու, վէ Իսլամ չօճուղունուն Օսմանլէյէ թէրաֆընատան միւթէպէր քէֆիլի ալընըպ իսթինթագը օլուպ տավասը կէօրիւլէճէյի իշիտիլմիշ տիր։

— Պու հաֆթա Ինկիլիզին պիրի, Պէյ օղլունատա մահալէ իշինտէ աթընը գօշտուրուբ իքէն, պիր Դաթօղլք տելիգանլասընը աթա չինէթմիշ, եիւղիւ եըրթըլըպ պիր գաչ տիւշ գըրբըմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Ինկինտէն էյլուլ օն թարիխի իլէ թէրաֆքմըզա շու վէճհիլէ եաղըլը ատը։

Ինկին գաղասընտա քեային քիլիսէլերիմիզտէ թահտա չալընմագ խուսուսունտէն տօլայը պունատան ագտէմ վուդու պուլան իսթիլաֆաթ վէ վուգուաթը ախէրէսի Մէճմուայը Հավատիաէ տէրճ օլունմուշ օլտուղունատան, պու տէֆա պագիսինին տախի պէյանինէ իպթիատը գըլընմըշ ատը։

Շէյլէ քի ագտէմճէ պէյան գըլընմըշ օլան իսթիլաֆաթ հէնիկատմինտէ Իրլընկեան ճանիպլինտէն ասաքիրի Հ. Յանէ գօլ ադալարընտան իղղէթլիւ Ալի աղա հաղրէթլէրի խարպուրթ ճանիպլինէ միւթէրահի օլմադ իւզրէ Ինկին գաղասընա իւզամ վէ միւտիր գօնաղլնտ վարոլըզընտա վուգուաթը մէգքիւրէլէրի այնէն միւշահատէսիյէ խարպուրթա թէշրիֆլէրինտէ վալիի վալաշանը տէվլէթլիւ Ալի Ռիզա բաշա հաղրէթլէրինէ սահիհի հալի կէօրսիյիւ կիսլի պիլ էթրաֆ ատը վէ ինֆատէլերինտէ, վէ գաղայի մէճլիսատէն տախի քէֆիսէթի պիլ էթրաֆ պամազ պաթա իչար գըլընտըղընտան վալիի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի տէրագասի սիւսրի զապթիյէ սասաքիրի եիւղ պաշլէրինտէն համիսէթլիւ Սուսթաֆա աղայը վէ մայէթինէ չէնտ նէֆէր սուվարի զապթիյէսի թէրթիպ վէ պիր գըլթա պույրուլտույի հաղրէթի միւշիրի իլէ Ինկին գաղասընա կէօնատէրմիշ, օլ վէչհիլէ պայիսի իսթիլաֆաթ օլանլարը հուզուրուս Ալիլէրինէ իհտարինի էմր իւ իրատէ պույուրմուշ օլտուգլարընտան, հէման չէնտ կիւն զարֆընտա իլէրատէ պուլունան միւթէքիմիլէրատէն ան իքի զաթըն խարպուրթա իհտարի իլէ, մէճլիսի քէսիրէտէ բաշայի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի հաղրը պուլունտուղունտա քէյֆիյէթի պիլ միւզաքէրէ թալիմաթի սէնիյէ միւճիւպ վէ իդթիզասընճա էշխասը մէրգումունուն ճիւմլէսինի մահպուսա իլգա էթիրիլմիշ, վէ պատէհու թախթայի մէգքիւրլէրին իբի քիլիսէտէ չալընմասը իճրասընա տայիր թէէքիտու շէյտա պիր գըլթա պույրուլտույի հաղրէթը միւշիրանէլէրի իլէ պէրաբէր մումայիլէյհ եիւղ պաշը Մուսթաֆա աղայը գաղամրգա խատսի իլէ, Ինկին գաղասը միւտիրի համիսէթլի Հասան աղա տէրագէպ մէճլիս ազալէրինի միւտիր գօնաղընա ճէլալ պիրլէ, քեաֆֆէլի մէճլիս հաղրը պուլունտուգլարը հալտէ, պույրուլտույի հաղրէթի միւշիրանէլէրի պիլ գըրատ միւճիւպինճէ միւտիր վէ եիւղ պաշը Մուսթաֆա աղա մումայիլէյհիւմլէր վէ եիրմիսէն միւթէճավիզ միլլէթի ամիրանէմիլլին միւթէպէրլէրինատէն վէ միլլէթի Խրիսթիյանատան պիր վաֆիր ճէմայէթլէ Մէյրէմանէ քիլիսէսինէ վարարգատա օրատա պուլունան ճէմիի քէշիշլէր վէ մէքթէպ չօճուգլարը քիլիսէ եպիսկէբերինի այնըմըզճա կիսինիրմիշ օլուպ, Խատիշահի մուաղղամ վէ Շահինշահը միւքէրրէմ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինէ վաճիպէէ պիմէթէսի պուլունան տուպայ էօմրիւ իգպալերինէ խուպ ավալ իլէ իճրա իտէրէք պատէմա թախտա չալընմասընին ըէսմի իճրա վէ օնատան մարէլ գիքր ճէմաէթի մէվճուտ իլէ սուբը Գեորգ քիլիսէսինէ տախի կիտիրէրէք միլլէթի ամիրանէմիզին բիսիրբա վէքիլի Յովհաննէս բահիպ մէվճուտ պուլունարագ պէր մուճիպի պալա մէրասիմի տուվայի Խատիշահի էտա պիրլէ օրատա տախի թախտա չալընմագ ըէսմի իճրա գըլընմըշ ատը. պատէհու էմրի հաղրէթի միւշիրսէ իմ թիսալէն գաղամրգ մէճլիսինատ թահգիգաթը տագիդէնին իճրասիլէ պէրապէր ագտէմճէ իհտարէն խարբուրթա իլգամ օլան քէսանէլերտէն չէնտ նէֆէրի ասըլ մուճիսի գիսլ իւ գալ օլտուգլարընը թահդիգաթլէրի վէճհիլէ զահիրէ իսրաճ վէ պամազպաթա վալիի միւշարալէյհ ճանիպլինէ թագտիմ գըլընմագ իւզրէ մուպաշիրի մումայիլէյհէ իատէ օլունմուշտու, իշտու ֆէտատէ պայիս օլանլար էլեէվմ խարպուրթատա նազարէթի հաղրէթի միւշիրիտէ մահպուսատա պուլունտուգլարը վէ թարիխատէն չէնտ կիւն ագտէմ խուսուսի մէզքիւրուն մէճլիսի էյալէթատէ պիր տախի թահդիդ վէ միւզաքէրէ օլունմասինէ հալի մէճլիսի գազայի խարպուրթա ճէլալի իչիւն բաշայի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի էմիր պույրումուշ օլտուգլարընատան, կիթմիշ օլտուգլարընը պէյանի, վէ պունատան պէօյլէ իշ պու թահդիդաթըն իլերի կէլինէճէք վուգուաթ հէր նէ գատար մէչհուլ պիլինմիշ իսէ տէ, Բապիմիզ թաալա հաղրէթլէրի եվվելա Խատիշահի ալէմինէնա էֆէնտիմիզէ տուն եալէր տուրտուգճա էօմիւրլէր իհտան պույուրտուն, վէ սանիէն վալիի միւշարալէյհ Ալի Ռիզա բաշա հաղրէթլէրինէ թիւքէնմէզ էօմիւրլէր իհտան էյլէսին հէյնի մէմուրլիէթինտէն պու անէ գատար հէր պիր խուսուսաթի վագտանը տագիդէն թահդիդ վէ իհգադը հագգա միւտավէմէթ վէ բիզայի Շահանէնին ինֆաղ վէ իճրասընա տըգդաթ վէ պիլ ճիւմլէ ֆուգարէ վէ թատարայը տեվլէթի Ալիէյի քէնաիսինտէն էղհէրի ճիհէթ իսչնութ էթմիշ օլտուզինին պէյանի իլէ պուտնատան պէօյէ քէյֆիյէթի մէղքիւրի նէ վէճհիլէ գարար վէ խիթամ պուլտուզինի եէնէ Մէճմուայը Հավատիաս վասէթասիյէ իլան գըլընճաղլ։

Ամերիկայը Հիմայուն։

Ինսանըն բուհու էպէտի օլտուղունատան, մէքեանը բուհ օլան ճինսի պու ճիհանը ֆանիտէ պիր ղուրպէթ մագամընատա տը, պարի թատալա հաղրէթլէրի մէրհամէթը ճէլիլէյի Իլահիյէսինտէն նաշի, պու ղուրպէթի պիզէրէ միւմքին մէրթէպէ ֆէրահ կէօսթէրմէք իւզրէ, ինսանա կէօնակէօն հիսալէր եանի տույգուլար, վէ պու հիսալէրէ մախսուս հազուզաթ տախի պախշ իթմիշ տիր քի պունլար էն ազը միհնէթ վէ մէշագգաթը տիւնեէվլիյե վէ ֆէլէքիյե արասընտա տախի պիր քէյֆ վէ պիր մահզուզլուքէթ հասըլ իտէր քի, հէր նէ գատար թարիֆէ կէլմէզ իսէ տէ, քէնտի հիսսի իլէ հէր քես բանա աղնայապիլիր։

Ինկիլթէր Իսլահիյէտէն օլան պախշայիշին պիրի վէ պաշլըճասը տախի մուզիգա քէրէմի տիր քի. տէֆի զամ ինչէն պիր մուալիճէյի միւէսսիրէ օլուպ, պունատան հիսս օլունան գուվէյի ճաղնպէյի տիլ հիչ պիր թէլէզիւէ գրաս օլունմամը։

Ֆէնը մուզիգա, ինսան իլէ եաշատա տը տէսէք ճայիզ տիր։ Պուլլանտըղմըզ մուզիգա ալէթլերինին պիր խայլըճասը օ գատար էսկի վագրթարատան գալմա տրը քի, թարիխի պուլունամը. էօթէտէն պէրիս հէր միլլէթին, հէր գավմին քէնտիլերինէ մախսուս պէսթէլերի, շարգիլերի վէ նազմէլերի պուլունտուզու շիւպհէսէտէն միւսթաղիլ տիր. գավալ, թուլում վէ էմտալերի տէօրթ պին սէնէլիք Սըրբըն ահրամլերինատէն էսկի տիր. էն վահչի վէ էն եապանի միլլէթլերատէ, հիչ պիր զենատաթա աշնա օլմայան գավմլերատէ եինէ պիր մուզիգա էսերի կէօրիւլմիւշ տիր։ Ադալ օլունուր քի, ինսան գանը իլէ պէսլէնէն վէ ինսանը չկ չկ թութուպ եէյէն Յմերիգանըն Գարայիպ ճինսի պիլէ, իլք ատֆա Սպանիօլարըն մուզիգալարընը իշիթմիքատ, գավկալարընը մէքա խիւպ վէ էլէրինատէն օգ վէ թաշլարը ատրպ, վէ պիր պիրինի տէր ազշ իտիւպ, մուզիգա մագամընա կէօրէ օյնամայա պաշլամըշ տը. եապանի գուլլարա պու վէճհ իլէ աքս իտէն պիր նազմէ վէ պիր սազը, ինձէ գուլգալարա վէ նազլիք դալըլէրէ նէ մէքթէպէ թէյսիրի օլաճաղընը տախի հէր քես գօլայճա հիսս իտէպիլիր։ Սուզիգա իլէ տերալի տերանինի ուսնութուբ, աշրդ աշդընը արթըրը, ճիւմլէնին սանըսընը քի այազը եէրատէն քէսիլիր, եիւքսէք մալիսիլէա վէ թասավվուրարա տօղրու թըլըգան իտէր, կէզինիր, վէ նէ զաման մուզիգանըն սէսի քէսիլիր օ զաման պուլթաթը սիհիրին էսէրի մահվ օլուպ, զամ, գասավվէթ վէ սիւբիւթ ինսանընն գալպինէ տավէթ իտէր. մուզիգա իլէ ճէնկիճլէրին գանը գայնար, վէ կէօզլէրինին էօնիւնտէ օլան էօլիւմիւ կէօրմէյիպ, ֆիւթուհաթա գօշարլար, մուզիգա իլէ տիւնեա գարանլըզը պիր էմմայա այրընըզ օլուր, տերալի տերանինի, սէֆիլ սեֆիլինի, հրբալը զաղապընը, զալիմ զուլմունու թէրք իտէր վէ ունութուր, վէ ինսանը Թէրպիյէ վէ մէտենիյէթէ տավէթ իտէն տելալէթլերին պիրիսի տախի՝ մուզիգա տը։

Պու ֆէնը լաթիֆտէ պու գատար, վէ տահա պինտէ՝ պիրինի իֆատէ իտէմէտիյիմիզ մուհասէնաթ մէրքիւզ վէ մէվճուտ իսէ տէ, ալաթը մուսիգիյէնին եէկտէմի, վէ թէֆֆուրգը սէտալէրինի ահէնիսիզ շամաթալարատան թէֆրիգ իտիւպ, ֆէնը մուսիգիյի իլէրիւլէթմէք, վէ պիր միլլէթատէ թատամիմ իթմէք, տիսէր շէյէ գրասէն, էտնա մէրթէպէ հիմմէթլէ վիւճուտէ կէլիր շէյ տէյիլ տիր։ Լաքին ֆէնը մուզիգա տէմէմիզլէ չալըգճրլըգ աղնաշըլմամալըրը. ֆէնը մուզիգա հատտը զաթընտէ պիր ֆէնը լաթիֆ օլուպ, չալըգճրլըգ մանդրա պու ֆէնինին ալաթը տրը. վէ օլ վէճհիլէ չալըգճը չօգ, վէ էհլը մուզիգա աղ տրը։ Պիւթիւն Լյուբա չալըգ իլէ տօղրու իքէն, սահիհ մաէսրէ թատպիր օլունան, վէ մաէսրէ շերֆինէ նայիլ օլան էհլը մուզիգաան էսկիտէ վէ եէնիտէ անճագ պէշ օն ուսթանըն իսմինի շերֆիլէ եատ իտէպիլիրիպ, քի հիւքմտարան հիմմէթի իլէ քէրվէրատէ օլուպ, հիւքմատան նազալարը օլմուշտուր տրը։ Հաթտա էքսերի հիւքմտարանը մուազզամանըն սրֆատը ճէլիլէլերինէն պիրիսի տախի մուզիգա վէ էմտալի օլան ֆունունու լաթիֆ իլէ հիմայէթ իթմէլերի ատա օրունարագ թէվարիխի տէվամանէ շերֆիլէ գայա օլունմուշտուր տրը։

Պու գազլէյի խայրիէյի արիֆ օլան, Խատիշահը մէարիֆէրվէր, վէ Շահինշահը քէրէմ քիւսթէր, պախսի բիֆահը ալիմ, վէ պատիի սուրուրու իւմմ օլան, վէլինիմէթը պիմինէթիմիզ շէվգէթլիս դուրէթլիս էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի, միւճէրրէտ խիթիհալը ատատէթը հալ վէ իսթիքմալը ալամրզ պայը թէպատա վէ զեյրի տէսթանէ միւտելլիզ օլան հէր ֆունունու նաֆիյա, վէ հէր սենայիի ըսթիֆէնին թէքսիր վէ ինթիզարինէ, եէվմը մէսուրը մէյմէնէթ մէնուսու ճիլիսիս Հիմայունլերինատէն պէրիս, սարֆը նագտինէյի հիմմէտ միւլիւքանէլերինի տիրիզ պատյուրմատարգլարը միսիլիս, հարպատէ շէճաէթէ վէ սուլհատա ֆէրահիյէթէ, վէ հէր հալտէ թէրպիյէ վէ մէտենիյէթէ բէհպուտ, վէ ճէմիյէթլերէ բէֆիգատ վէ զիվէր օլան մուզիգա իլմինէ հիմայէթը մախսուսէյի միւլիւքանէլերինի պիտիրիզ պույուրուպ, պու ֆէնին մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէլերինատ տախի էտասը ճէտիտէ իւզրէ իհտաս վէ էհեատ պատյուրմուշտուր տրը քի, սէմէրէյի նաֆիյասը տախի ատէյի սէնիյէլերինատ մէշհուտ օլուպ, մուզիգայը Հիմայունլերի էլեէվմ Լյուբրա Տարիւլֆունունլերինէ մանէնտ պիր մէքթէզ մէհարէթ օլարագ, կէրէք ատաբերի նիզամիյէյի հաղրէթը Շահանէ մուալիմլերի, կէրէք թէսթրյու Հիմայուն, վէ կէրէք ահալիի նասրն գայիտէյի մուզիգիյէլերի պու մէքթէզատէն նէյլամ իթմէքատ տիր։

Մէմուլու գավիմիզ տիր քի, խայլը միւտատթատէն պէրիս էսարը հէքմէթը Բէպպանիյէտէն նաշի, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէ իւզրէրինատ էկէրչի նաբայատ վէ պիտէ վամ օլարագ սէրնուսայը զուհուր օլան սունուպու շիւքիւք վէ էվեամը բօլինթիգիյէ վէ միւլքիյէ տախի պիլութֆիհի Թաալա սայէյի մուվաֆֆագիյէթ վայէյի ճէնապը միւլիւքանէլերինատ օլարագ, քիւլլիյէն զայիլ վէ միւնտէֆի, վէ ճիւմլէ հագգընտա պիր էյամը մէսէտէթ էնճամ

վանը քէնաիսինէ վէքիլ պըրադմիշ ատը։

— Կէչէն հաֆթա իչինտէ, Իզմիրտէ տէմիր եօլաւնու եաբան մէմուրլէր Սալահատին տաղը ճիվարլէրինտէ պիր կիւղել վէ պէօյիւք տսլան կէօրմիւշլէր տիր քի, պու թէրաֆլարըն օրմանլարընտա կէօրիւլմիւշ չէյ տէյիլ տիր։ Պու տաղանըն ալընա կիտիլէճէք տիր տէնիյօր։

— Հոկտեմբեր 13 սաղ կիւնիւ, Սիլիմանէտ միւթէպէր պիր թիւճարըն ատէմի, պիր մահալտէն գըրդպին ղուրուշ թահսիլ իթմէյէ կիթմիշ իսէ տէ, էլան պու կիւնէ գատար գայրպտա օլտուղու վէ մէյտանա ելգիմատրը իչիթիլմիշ տիր։

— Պու ելգան չարշամպա կէճէսի սաաթ եէտի գարարլարընտա, Ղալաթա Ռէմէր ալթը նամ մահալէ, քեաբկիր պիր խանէտէն գաղաէն աթէշ ղուհուր էտիպ, ղապիթանըն սայ ու իգտամը իլէ, էթրաֆընա սիրայէթ իթմէյիպ, եալընըզ պու քեաբկիր խանէ եանարագ պատարըրմըշ ատը։

— Ռէզալիք չարշամպա կիւնիւ սաաթ պէշ գէճարլարընտա Էգ սարայտա գաղաէն աթէշ ղուհուր իւտիւպ, պիր խանէ թէքմիլէն եանմայարագ պատարըրմըշ ատը։

— Ձըգան բազար էրթէսի կիւնիւ Պէպէքտէ գալաֆաթը Իսմայիլ աղանըն օղու, օն իքի եաշընտա պիր Ռումէլիօճուղու իլէ մավուենատա պաղդ թութարքէն պիր ուֆագ մարազա խիւպ, Իսմայիլ աղանըն օղու գայրըն քիւրէյի իլէ Ռումէլիօճուղունուն գատրգլարընա վուրուպ սագաթմամը օլտուղունատան, էրթէսի կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ տիր. վէ զապթիյէ թէրաֆընատան հէքիմ կէլիպ էօլէյիւ թեշլիհ իտիւպ, եէէրտէքի ալտիթարըն ճիւմլէսի բարչալանմըշ օլտուղու, վէ Իսլամ չօճուղունուն Օսմանլէյէ թէրաֆընատան միւթէպէր քէֆիլի ալընըպ իսթինթագը օլուպ տավասը կէօրիւլէճէյի իշիտիլմիշ տիր։

— Պու հաֆթա Ինկիլիզին պիրի, Պէյ օղլունատա մահալէ իշինտէ աթընը գօշտուրուբ իքէն, պիր Դաթօղլք տելիգանլասընը աթա չինէթմիշ, եիւղիւ եըրթըլըպ պիր գաչ տիւշ գըրբըմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Ինկինտէն էյլուլ օն թարիխի իլէ թէրաֆքմըզա շու վէճհիլէ եաղըլը ատը։

Ինկին գաղասընտա քեային քիլիսէլերիմիզտէ թահտա չալընմագ խուսուսունտէն տօլայը պունատան ագտէմ վուդու պուլան իսթիլաֆաթ վէ վուգուաթը ախէրէսի Մէճմուայը Հավատիաէ տէրճ օլունմուշ օլտուղունատան, պու տէֆա պագիսինին տախի պէյանինէ իպթիատը գըլընմըշ ատը։

Շէյլէ քի ագտէմճէ պէյան գըլընմըշ օլան իսթիլաֆաթ հէնիկատմինտէ Իրլընկեան ճանիպլինտէն ասաքիրի Հ. Յանէ գօլ ադալարընտան իղղէթլիւ Ալի աղա հաղրէթլէրի խարպուրթ ճանիպլինէ միւթէրահի օլմադ իւզրէ Ինկին գաղասընա իւզամ վէ միւտիր գօնաղլնտ վարոլըզընտա վուգուաթը մէգքիւրէլէրի այնէն միւշահատէսիյէ խարպուրթա թէշրիֆլէրինտէ վալիի վալաշանը տէվլէթլիւ Ալի Ռիզա բաշա հաղրէթլէրինէ սահիհի հալի կէօրսիյիւ կիսլի պիլ էթրաֆ ատը վէ ինֆատէլերինտէ, վէ գաղայի մէճլիսատէն տախի քէֆիսէթի պիլ էթրաֆ պամազ պաթա իչար գըլընտըղընտան վալիի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի տէրագասի սիւսրի զապթիյէ սասաքիրի եիւղ պաշլէրինտէն համիսէթլիւ Սուսթաֆա աղայը վէ մայէթինէ չէնտ նէֆէր սուվարի զապթիյէսի թէրթիպ վէ պիր գըլթա պույրուլտույի հաղրէթի միւշիրի իլէ Ինկին գաղասընա կէօնատէրմիշ, օլ վէչհիլէ պայիսի իսթիլաֆաթ օլանլարը հուզուրուս Ալիլէրինէ իհտարինի էմր իւ իրատէ պույուրմուշ օլտուգլարընտան, հէման չէնտ կիւն զարֆընտա իլէրատէ պուլունան միւթէքիմիլէրատէն օն իքի զաթըն խարպուրթա իհտարի իլէ, մէճլիսի քէսիրէտէ բաշայի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի հաղրը պուլունտուղունտա քէյֆիյէթի պիլ միւզաքէրէ թալիմաթի սէնիյէ միւճիւպ վէ իդթիզասընճա էշխասը մէրգումունուն ճիւմլէսինի մահպուսատա իլգա էթիրիլմիշ, վէ պատէհու թախթայի մէգքիւրլէրին իբի քիլիսէտէ չալընմասը իճրասընա տայիր թէէքիտու շէյտա պիր գըլթա պույրուլտույի հաղրէթը միւշիրանէլէրի իլէ պէրաբէր մումայիլէյհ եիւղ պաշը Մուսթաֆա աղայը գաղամրգա խատսի իլէ, Ինկին գաղասը միւտիրի համիսէթլի Հասան աղա տէրագէպ մէճլիս ազալէրինի միւտիր գօնաղընա ճէլալ պիրլէ, քեաֆֆէլի մէճլիս հաղրը պուլունտուգլարը հալտէ, պույրուլտույի հաղրէթի միւշիրանէլէրի պիլ գըրատ միւճիւպինճէ միւտիր վէ եիւղ պաշը Մուսթաֆա աղա մումայիլէյհիւմլէր վէ եիրմիսէն միւթէճավիզ միլլէթի ամիրանէմիլլին միւթէպէրլէրինատէն վէ միլլէթի Խրիսթիյանատան պիր վաֆիր ճէմայէթլէ Մէյրէմանէ քիլիսէսինէ վարարգատա օրատա պուլունան ճէմիի քէշիշլէր վէ մէքթէպ չօճուգլարը քիլիսէ եպիսկէբերինի այնըմըզճա կիսինիրմիշ օլուպ, Խատիշահի մուաղղամ վէ Շահինշահը միւքէրրէմ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինէ վաճիպէէ պիմէթէսի պուլունան տուպայ էօմրիւ իգպալերինէ խուպ ավալ իլէ իճրա իտէրէք պատէմա թախտա չալընմասընին ըէսմի իճրա վէ օնատան մարէլ գիքր ճէմաէթի մէվճուտ իլէ սուբը Գեորգ քիլիսէսինէ տախի կիտիրէրէք միլլէթի ամիրանէմիզին բիսիրբա վէքիլի Յովհաննէս բահիպ մէվճուտ պուլունարագ պէր մուճիպի պալա մէրասիմի տուվայի Խատիշահի էտա պիրլէ օրատա տախի թախտա չալընմագ ըէսմի իճրա գըլընմըշ ատը. պատէհու էմրի հաղրէթի միւշիրսէ իմ թիսալէն գաղամրգ մէճլիսինատ թահգիգաթը տագիդէնին իճրասիլէ պէրապէր ագտէմճէ իհտարէն խարբուրթա իլգամ օլան քէսանէլերտէն չէնտ նէֆէրի ասըլ մուճիսի գիսլ իւ գալ օլտուգլարընը թահդիգաթլէրի վէճհիլէ զահիրէ իսրաճ վէ պամազպաթա վալիի միւշարալէյհ ճանիպլինէ թագտիմ գըլընմագ իւզրէ մուպաշիրի մումայիլէյհէ իատէ օլունմուշտու, իշտու ֆէտատէ պայիս օլանլար էլեէվմ խարպուրթատա նազարէթի հաղրէթի միւշիրիտէ մահպուսատա պուլունտուգլարը վէ թարիխատէն չէնտ կիւն ագտէմ խուսուսի մէզքիւրուն մէճլիսի էյալէթատէ պիր տախի թահդիդ վէ միւզաքէրէ օլունմասինէ հալի մէճլիսի գազայի խարպուրթա ճէլալի իչիւն բաշայի միւշարալէյհ հաղրէթլէրի էմիր պույրումուշ օլտուգլարընատան, կիթմիշ օլտուգլարընը պէյանի, վէ պունատան պէօյլէ իշ պու թահդիդաթըն իլերի կէլինէճէք վուգուաթ հէր նէ գատար մէչհուլ պիլինմիշ իսէ տէ, Բապիմիզ թաալա հաղրէթլէրի եվվելա Խատիշահի ալէմինէնա էֆէնտիմիզէ տուն եալէր տուրտուգճա էօմիւրլէր իհտան պույուրտուն, վէ սանիէն վալիի միւշարալէյհ Ալի Ռիզա բաշա հաղրէթլէրինէ թիւքէնմէզ էօմիւրլէր իհտան էյլէսին հէյնի մէմուրլիէթինտէն պու անէ գատար հէր պիր խուսուսաթի վագտանը տագիդէն թահդիդ վէ իհգադը հագգա միւտավէմէթ վէ բիզայի Շահանէնին ինֆաղ վէ իճրասընա տըգդաթ վէ պիլ ճիւմլէ ֆուգարէ վէ թատարայը տեվլէթի Ալիէյի քէնաիսինտէն էղհէրի ճիհէթ իսչնութ էթմիշ օլտուզինին պէյանի իլէ պուտնատան պէօյէ քէյֆիյէթի մէղքիւրի նէ վէճհիլէ գարար վէ խիթամ պուլտուզինի եէնէ Մէճմուայը Հավատիաս վասէթասիյէ իլան գըլընճաղլ։

Ամերիկայը Հիմայուն։

Ինսանըն բուհու էպէտի օլտուղունատան, մէքեանը բուհ օլան ճինսի պու ճիհանը ֆանիտէ պիր ղուրպէթ մագամընատա տը, պարի թատալա հաղրէթլէրի մէրհամէթը ճէլիլէյի Իլահիյէսինտէն նաշի, պու ղուրպէթի պիզէրէ միւմքին մէրթէպէ ֆէրահ կէօսթէրմէք իւզրէ, ինսանա կէօնակէօն հիսալէր եանի տույգուլար, վէ պու հիսալէրէ մախսուս հազուզաթ տախի պախշ իթմիշ տիր քի պունլար էն ազը միհնէթ վէ մէշագգաթը տիւնեէվլիյե վէ ֆէլէքիյե արասընտա տախի պիր քէյֆ վէ պիր մահզուզլուքէթ հասըլ իտէր քի, հէր նէ գատար թարիֆէ կէլմէզ իսէ տէ, քէնտի հիսսի իլէ հէր քես բանա աղնայապիլիր։

Ինկիլթէր Իսլահիյէտէն օլան պախշայիշին պիրի վէ պաշլըճասը տախի մուզիգա քէրէմի տիր քի. տէֆի զամ ինչէն պիր մուալիճէյի միւէսսիրէ օլուպ, պունատան հիսս օլունան գուվէյի ճաղնպէյի տիլ հիչ պիր թէլէզիւէ գրաս օլունմամը։

Ֆէնը մուզիգա, ինսան իլէ եաշատա տը տէսէք ճայիզ տիր։ Պուլլանտըղմըզ մուզիգա ալէթլերինին պիր խայլըճասը օ գատար էսկի վագրթարատան գալմա տրը քի, թարիխի պուլունամը. էօթէտէն պէրիս հէր միլլէթին, հէր գավմին քէնտիլերինէ մախսուս պէսթէլերի, շարգիլերի վէ նազմէլերի պուլունտուզու շիւպհէսէտէն միւսթաղիլ տիր. գավալ, թուլում վէ էմտալերի տէօրթ պին սէնէլիք Սըրբըն ահրամլերինատէն էսկի տիր. էն վահչի վէ էն եապանի միլլէթլերատէ, հիչ պիր զենատաթա աշնա օլմայան գավմլերատէ եինէ պիր մուզիգա էսերի կէօրիւլմիւշ տիր։ Ադալ օլունուր քի, ինսան գանը իլէ պէսլէնէն վէ ինսանը չկ չկ թութուպ եէյէն Յմերիգանըն Գարայիպ ճինսի պիլէ, իլք ատֆա Սպանիօլարըն մուզիգալարընը իշիթմիքատ, գավկալարընը մէքա խիւպ վէ էլէրինատէն օգ վէ թաշլարը ատրպ, վէ պիր պիրինի տէր ազշ իտիւպ, մուզիգա մագամընա կէօրէ օյնամայա պաշլամըշ տը. եապանի գուլլարա պու վէճհ իլէ աքս իտէն պիր նազմէ վէ պիր սազը, ինձէ գուլգալարա վէ նազլիք դալըլէրէ նէ մէքթէպէ թէյսիրի օլաճաղընը տախի հէր քես գօլայճա հիսս իտէպիլիր։ Սուզիգա իլէ տերալի տերանինի ուսնութուբ, աշրդ աշդընը արթըրը, ճիւմլէնին սանըսընը քի այազը եէրատէն քէսիլիր, եիւքսէք մալիսիլէա վէ թասավվուրարա տօղրու թըլըգան իտէր, կէզինիր, վէ նէ զաման մուզիգանըն սէսի քէսիլիր օ զաման պուլթաթը սիհիրին էսէրի մահվ օլուպ, զամ, գասավվէթ վէ սիւբիւթ ինսանընն գալպինէ տավէթ իտէր. մուզիգա իլէ ճէնկիճլէրին գանը գայնար, վէ կէօզլէրինին էօնիւնտէ օլան էօլիւմիւ կէօրմէյիպ, ֆիւթուհաթա գօշարլար, մուզիգա իլէ տիւնեա գարանլըզը պիր էմմայա այրընըզ օլուր, տերալի տերանինի, սէֆիլ սեֆիլինի, հրբալը զաղապընը, զալիմ զուլմունու թէրք իտէր վէ ունութուր, վէ ինսանը Թէրպիյէ վէ մէտենիյէթէ տավէթ իտէն տելալէթլերին պիրիսի տախի՝ մուզիգա տը։

Պու ֆէնը լաթիֆտէ պու գատար, վէ տահա պինտէ՝ պիրինի իֆատէ իտէմէտիյիմիզ մուհասէնաթ մէրքիւզ վէ մէվճուտ իսէ տէ, ալաթը մուսիգիյէնին եէկտէմի, վէ թէֆֆուրգը սէտալէրինի ահէնիսիզ շամաթալարատան թէֆրիգ իտիւպ, ֆէնը մուսիգիյի իլէրիւլէթմէք, վէ պիր միլլէթատէ թատամիմ իթմէք, տիսէր շէյէ գրասէն, էտնա մէրթէպէ հիմմէթլէ վիւճուտէ կէլիր շէյ տէյիլ տիր։ Լաքին ֆէնը մուզիգա տէմէմիզլէ չալըգճրլըգ աղնաշըլմամալըրը. ֆէնը մուզիգա հատտը զաթընտէ պիր ֆէնը լաթիֆ օլուպ, չալըգճրլըգ մանդրա պու ֆէնինին ալաթը տրը. վէ օլ վէճհիլէ չալըգճը չօգ, վէ էհլը մուզիգա աղ տրը։ Պիւթիւն Լյուբրա չալըգ իլէ տօղրու իքէն, սահիհ մաէսրէ թատպիր օլունան, վէ մաէսրէ շերֆինէ նայիլ օլան էհլը մուզիգաան էսկիտէ վէ եէնիտէ անճագ պէշ օն ուսթանըն իսմինի շերֆիլէ եատ իտէպիլիրիպ, քի հիւքմտարան հիմմէթի իլէ քէրվէրատէ օլուպ, հիւքմատան նազալարը օլմուշտուր տրը։ Հաթտա էքսերի հիւքմտարանը մուազզամանըն սրֆատը ճէլիլէլերինէն պիրիսի տախի մուզիգա վէ էմտալի օլան ֆունունու լաթիֆ իլէ հիմայէթ իթմէլերի ատա օրունարագ թէվարիխի տէվամանէ շերֆիլէ գայա օլունմուշտուր տրը։

Պու գազլէյի խայրիէյի արիֆ օլան, Խատիշահը մէարիֆէրվէր, վէ Շահինշահը քէրէմ քիւսթէր, պախսի բիֆահը ալիմ, վէ պատիի սուրուրու իւմմ օլան, վէլինիմէթը պիմինէթիմիզ շէվգէթլիս դուրէթլիս էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի, միւճէրրէտ խիթիհալը ատատէթը հալ վէ իսթիքմալը ալամրզ պայը թէպատա վէ զեյրի տէսթանէ միւտելլիզ օլան հէր ֆունունու նաֆիյա, վէ հէր սենայիի ըսթիֆէնին թէքսիր վէ ինթիզարինէ, եէվմը մէսուրը մէյմէնէթ մէնուսու ճիլիսիս Հիմայունլերինատէն պէրիս, սարֆը նագտինէյի հիմմէտ միւլիւքանէլերինի տիրիզ պատյուրմատարգլարը միսիլիս, հարպատէ շէճաէթէ վէ սուլհատա ֆէրահիյէթէ, վէ հէր հալտէ թէրպիյէ վէ մէտենիյէթէ բէհպուտ, վէ ճ

հնդարիպ հուլուլ իսէրէք, ենվայը սուրուր վէ սէֆա իլէ ալէմ միւֆէրիհ վէ միւսթէրիհ օլաճագ տրը։

Շու ուղուրտա Օսմը հաղբէթը Շահանէնին միւրաաը խայրիէյի Լիթիրատը միւլիւքեանէլէրինէ վագըֆ օլարագ, միւտաէթը մէսիսէտէն պէրիս պէղլը նագամինէի ղայրէթլէ լէյլ իւ նիհար չալըշըպ, մէրքէզը ֆուենուենու մուսիգիյէ օլան մուղիդայը Հիմայուենու Լիւրոբա մէրքէզլերինէ մանէնա, վէ էհլը էրպապլընին բէսէնա իւ խոթիհանընա շայան օլաճագ բատէլէրտէ թանղիմ իթմէքտէ օլան ֆէրիդանը քէրամ մանալա իթթիսամէն Նէճիպ բաշա հաղրէթլէրինին, պու պապատ տէրքեար օլան հիմմէթ վէ իդատէլէրի ճիմլէյէ մանլիմ օլուպ, հաթտա տէֆաթլէ վէ միւթէմատիէն մահզուզէյէթը Շահանէյէ հէտէֆ օլմուշ օլուզուենան, Բատիշահը գատրշինտա վէ Շահնշահը էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինատէն պէհէր եէվմ մազհար օլուտգլարը իլթիֆաթը սէնիյէ վէ թէվէճճիհիւ Ալիէնին մէտհիւ սէնատէն զկյատէ քաշայը միւշարալէյհէ մուճիպի ֆախր իւ մուպահաթ օլաճաղընը թէպերրիւքէն պէյան իսէրիզ։

Լվվելէրի միւթէվէֆա Տօնիզէթ պէյ, վէ շիմտիլէրտէ Կուաթէրլի վէ Բիզանի նաման մաէսմբօլար թալիմ վէ թատալիւմիւ ֆէնէր մուզիգատա, բաշայը միւշարալէյհէ տէսթիկիր վէ մուտամին օլուպ, սայէսի հաղրէթը միւլիւքեանէտէ, բաշայը միւշարալէյհէն հիմմէթի, վէ միւալլիմանը մուտայիէյհիւմիւն իգատամ վէ զայրէթի իլէ մուզիգայը Հիմայուն բէյ տէր բէյ իլէրիւլէմէքտէ, վէ քէսպը չօհրէթ վէ շէրէֆ իթմէքտէ տիր։

Բաշայը միւշարալէյհ հաղրէթլէրինին մուզիգայը Հիմայուենէ տայիր պիր գլթա մէկթիւպիւ մէշհուտիմիզ օլմաղ իլէ պէր վէճհը ամի զաղէթամըզա տէրճ օլունուր։

“Մուզիգայը հիմայուն մուալլիմի մահէմբօ Բիզանինին պէյան իմամլի արզու միւճիպինճէ, մուզիգայը Հիմայուենուն իրատէթը մէրքէզէսի պատաղին իքի գլամա թագսիմ օլունուպ, հէմրիւթպէ վէ հէմբայէ օլան պաշգա պաշգա իքի մուալլիմ իտարէսինէ թէսլիմ օլունմուշտուր։ Պիրինճիսի թէսթիրյու Հիմայուն մուզիգասը օլուպ պունա մահէմբօ Բիզանի միւսիրի միւսթագիլ նատպ օլունուպ, իքինճի գլամա մէրքուզթիսէթի օլմայաճագ տրը, վէ պու իքինճի գլամ տախի մուզիգայը տաքէրլիսի Շահանէ մուալլիմլիի օլուպ պու տախի մահէմբօ Կուաթէլլինին իտարէսինէ իհալէ օլունմուշ տուր։»։

Էրզրում, 26 հոկտ. 1859

(Իմզա)

Նալբանդ մուզիգայը հիմայուն

ՆԵՃԻՊ ԲԱՀԱ

Ամերիկա Օգիանոսոս իսէրինդէն կէչէր, Ամերիգոպան հավլապան Լիրոբայա կէնէ մէս իսէրէ եաբըլան պիր եէնի պալօն։

Ինկիլթէրրատա պիր չօգ թանթանա վէ թէվմաթուր իլէ եաբըլըպ, պու տէֆա Ամերիգայա կիթմէք իւզրէ Լէվիաթան եախօտ Կրէյթ Իսթէրն թատիր օլունան վաքօրու քէպիր, եօլ թէտարիքի կէօրմէքտէ օլուզուզ հալտէ, Ամերիգանըն պիր քէօշէսինէ տախի միւսիւ Լօվ նամ քիմէնէ սէոսիզ սէտասըզ պիր պալօնու քէպիր եաբըլպ, պու պալօն իլէ հավատան Ամերանթիզ Օգիանուսունու կէչիպ, Ինկիլթէրրայա կէլմէք դայտնա տիւշերէք, էօյլէ պիր պալօն թէտարիք իմմէքտէ պուլունմուշ տուր քի, մէղքիւր վաքօր միսալի պունուն տախի ճիհան էմնալինի կէօրմէ միշ տիր։

Պու պալօնուն եիւքսէքլիի, պիզիմ մէյմար արշընը իլէ աշաղրատան եօգարը եիւզ էլլի արշըն, վէ գուրրու ալթմըշ արշընըմըշ. տերուենի եէտի եիւզ էլլի պին միւքեանապ գատէմ կալ ալըպ, պու գատար կալ իլէ ագալլի եիրմի պէշ պին օգգա եիւք հավայա գալտրբատիլէճէքտիր։ Ասլ պալօն գայրը, սէբէտի, իբլէրի վէ մաքինալարը իլէ պէրաբեր տէօրթ պին օգգա չէքմիշ տիր։ Պու պէյլէ հալտէ միւսիւ Լօվ պալօնունա ագալլի օն ալթը պին օգգա գատար եօլճու, եիւք, գումանիա, սաֆրա վէ սայիրէ եիւքլէթպիլէճէքտիր։ Պու հալտէ պու պալօն շիմտիկտէք եարբլան պալօնլարտան պէշ գաթ պէյիւք տիւր։ Պու պալօնա օն ալթը պին եարտա իրէք գումաշ սարֆ օլունմուշ տուր քի, եան եանա տիքիլիպ ուղաթըլա, օն պիր միլ ուղունղուղու օլաճագ տրը։ Լյօգարը վէ գաբագ թէրաֆը քի, տայիմա ղիյատէ սըգընթը վէ զահմէթ կէօրիւր, իւչգաթ գումաշ վէ իւչգաթ տիքիշ իլէ գավիլէնմիշ տիր։ Նիւզ տիքիչճի լքի սէնէ կէճէ կիւնտիւզ ինէ վուրուրլար, պու պալօնուն տիքիշինի պիթիրէմէղէր իմիշ, լաքին օն եէտի տատա տիքիշ մաքինատը իսթիմալ օլունարագ, աղ վագըթ զարֆընտա գավի վէ միւքեմմէլ օլարագ պիթիրիլմիշ տիր։

Պալօնուն էթրաֆընտա, աղ շէքլինտէ էօրիւլմիւշ վէ կէրիլմիշ օլան քէթէն իրլէր մախսուս վէ սրմարլամա օլարագ եաբարբրըմըշ օլուզուզուն, թէճրիպէ օլունարագ եիւզ պին օգգա աղբրլրգ գալարբրըզ աղ նաշրըմըշ տրը, պու աղըն էն ինճէ իբինին լքի եիւզ օգգա աղբրլրգա թահամիւլիւ վարբմըշ։

Պալօնատան ասրըմըշ օլուպ եօրճուլարա մախսուս օլան մէքեան քի սեբէտա կիպի էօրիւլմիւշ տիւր, էթրաֆը եիրմի գատէմ տիր վէ տերինկլի աէօրթ գատէմ։ Պու սեբէտին տերուենէ քիրէճ իլէ ըսընը նէվթարզ պիր սոպա տախի ալընմըշ տրը։ (Պալընուն իչինտէ օլան խարօժէն կաղը ալէվ իլէ թուրթուշուր օլուզուզուն, ամթէշ վէ ատէվ եանամաղ)։ Պու սոպա օլուզճա սըճագլրգ հասրը իսէճէյինտէն, եալընրը սօվուզա տայանըլմամտրը էճիլտէն, պու ատնէտէք ջգըրմայան եիւքսէքլիքլէրէ պու պալօն վասէթասը իլէ ջգրըլպիլէճէք տիր։ Պու սեբէտին ալթընտան ինճէ պագրը թէնէքէտէն վէ իչի հավա իլէ տօրու վէ տէնիղէ պատմաղ սոյունատան պիր գայրգ տախի ատրը օլաճագ տրը, վէ պու գայրգին իչինտէ սըճագ հավա իլէ իշլեր պիր մաքինա տախի վաղ օլունաճագ տրը քի, վագթը իլէ Լրիբրին նամ քիմէնէնին լճատը օլուպ, տէնիղտէ գուլանրլամամըշ տրը։

Քէզալիք պու մաքինա իլէ պիր նէվի եէլբաղէ տէօնէճէք օլուպ, պու եէլբաղէ իլէ պալօն աշաղը եօգարը էնէճէք օլուպ, պու խուսուսա իչիւն հէր նէ գատար քիւլ խէթլիւ սաֆրա ալընաճագ իսէ տէ, մէղքիւր եէէ բաղէլէր գուլանրլարագ, իհթիմալ տրը պու սաֆրայա հաճէթ գալմայաճագ տրը։

Միւսիւ Լօվ պու պալօն իլէ Ամերանթիզ տէնիղի իւղրինտէն կէչիպ, եա Ինկիլթէրրայա վէ եա Ֆրանսայա հնէճէք տիր, վէ հիսապճա իքի պին պէշ եիւզ միլ գատար օլան մէսաֆէյի քի շիմտի էն պէօյիւք վէ էն գուվվէթլիւ վաքօրլար անճագ տաղ գուղ օն կիւնտէ կէչէպիլիրլէր, միւսիւ Լօվ գրրդ սէքիզ սատթատան էքսիք վագըթտա իճրա իսէճէք տիր։ Պու եօլճուլուգ պաշա չրգար իսէ, շիմտիկտէք պունատան թէհլիքէլի, պունատան գօրդուլու վէ պունատան զկյատէ իսթիղրատա շայան պիր եօլ ճուլուգ օլամամըշ տրը տէյէպիլիրիզ։

Ագճէ վէ մապէն։

Կէչէն Ամէճմուտապէն պոգիյէ։

Կէչէն Ամէճմուտատա եաղբանլարա նազարէն, օգույանլարըմըզ շիւպհէյէ վարաճագ քի, գրմէթ նէ տիր, վէ հանկը շէյտէ տիր, մալատա մը, մատէնտէ մի, ագճէտէ մի։ Մալատա տէսէք, մալ չիւրիւյիւճիւ պիր շէյ օլտուզունատան, գրմէթի մալտ վէրմէք բէք հավայի պիր շէյ օլուրատու. մատէնտէ վերտէք, մատէնտէն բէք չօգ գրմէթլի շէյլէր տախի օլուպիլիր. օ վագըթ պու եատատա եաղնըզ օլուրտու. նէյսի վերէլիմ էօյլէ խսէ։ Պիղլերէ գալրը խսէ, ինատան իշիւն ալը գրմէթ ինատանը չալըշմասը, վէ պու չալըշմանըն մահսուլունատա տրը, վէ ագճէ, մատէն, մալ վէ սայրտէ տախի պու մահսուլուն էօչիւսիւ վէ նըշանէսի տիր։ Պու պահսրն թաֆսիլի օգույանլարըմըզա ֆայտէսիզ օրմայաճաղընատան, պէր վէճհը ամի պէյան խսէլիմ։

Տիւնեատա մալ, միւլք, վարիսթի մի չօգ, ագճէ մի չօգ, հալի իլէ մալ միւլք վէ վարիսթ չօգ տուր. հաթտա հէր քէս մալինի միւլքիւնիւ ագճէ իլէ տէյիշտիրմէք լազըմ կէլսէ, պին զրուրուշուք մալինէ պէտէլ պէք. քիմ պիր զրուրուշ պուլմամըշ։

Գօճա պիր մէմլէքէթտէ, եա ճէնկ եա սիւրկիւն վէ եա տայրը պիր տէպէպէ պիր սաթըշ լազըմ կէլսէ, վէ պու տա տէյիլ պիր մէմլէքէթին ումումէն սաթըշը, իլլա պիր քիւշիւք մահալէ, սէմթ, եա էշեա սաթըշը իճապ իթթէ, հէր քէս պիլիր, վէ պէքիմտէ կէօրմիւշ տիւր քի մալէր վէ միւլքլէր նէ չատօւգ գրմէթտէն տիւշէր, նիչին քի մալ չօգ վէ ագճէ գրմէթ տրը, հօշ մալ օլատուն, ագճէ օլատուն իքիսի տէ էինէ ինատան զահմէթի մահսուլու տուր. նէրքէտէ ինատան զահմէթի վէ չալըշմասը չօգ տուր, օրատա մալ վէ ագճէ չօգ տուր, վէ նէրքէտէ մալ վէ ագճէ աղ տրը, տէմէք քի օրատա զահմէթ վէ չալըշմաղ տախի աղ տրը։ Իհթիմալ տրը մէրասէսէթլէր պիրլէ գարշը կէլիպ տէյճէլլէր, պու պահս եալան տրը, չիւնքի պիրլմ վարիսթիմիզ չօգ տուր վէ չալըշմամըզ աղ տրը վէ պէրքիմտէ հիչ տիր, լաքին պէօյլէ տէրքէրսէ, եաղնըզաղ քէնտիլլերինտէ գալրը. եվ վէլա օ վարիսթի քի մէրասլա էտինմիշլեր, տէյէլիմ պիր միլիան, եինէ էսկի պիր զահմէթ մահսուլու տուր, քի աշաղրատա կէօսթէրէճէյիզ, վէ սանիսէն օ միլիոնա եէնի պիր զահմէթ իլլալէ օլունմասրը կիպի, օ սատթ չիւրիւր վէ պիթթէր։ Միլիոն սահիպի չալըշմայրպ միլիոնու սանարզանա տօպտուրուր, վէ պիր ուճունատան եէմէյէ պաշլար իսէ, օ միլիոն եէյիշլինին տերէճէսինէ կէօրէ աղ վէ չօգ վագըթտա պիթթէճէք տիր, եանի միլիան սահիպի իչիւն պիթթէճէք տիր, եօղտա հաղիպէթէն պիթմէզ, իլլա չալըշմայանին էլինտէն չըգրպ, չալըշանըն էլինէ կէչէր։ Միլիոնու ֆայիզ վէր, վագատա միլիոնու ֆայիզ վերէն բահաթ իսէր վէ իրատա սահիպի օլուր, լաքին ֆայիզ ալան չալըշմազտա, օ տա պոթատ միլիոն տա պաթատ, եանի չալըշանըն էլինէ կէչէր։

Պու հալտէ տէմէք օլուր քի, նէ գատար մալ, վարիսթ վէ ադճէ վար իսէ ճիւմլէսի չալըշմաղ պէտէլի տիր. վէ պու սայէտէ տիր քի մալ վարիսթ արթմազտա տրը, տէյիլ ալթուն վէ կիւմիւշ սայէսինտէ։ Պին սէնէ էվվէլ տիւնեատա նէ գատար ալթուն վէ կիւմիւշ վար իսէ, շիմտի պէշ թուրթալըմ վէ տէյէլիմ քի օն գաթ զկյատէ ալթուն վէ կիւմիւշ վար. լաքին պին սէնէ էվվելքի վարիսթէթ պագըլրտա, շիմտի պէշ եիւզ գաթ վէ պին գաթ զկյատէ վարիսթէթ վար տէսէք. հադիսէթը հալտէն ուզաղտա գալմայը. նէ տիր պունուն սէպէպի։ Պիր ատամ չալըշըր, վէ չալըշմասընին պէտէլինէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ սայրը պիր վարիսթէթ գաղանրը։ Պիր ատամ գաղանտրը վարիսթէթի եէր իսէ, տիւնեատան վարիսթէթինի արթրտամաղ, լաքին աշքեար կէօրիւնիւր քի եէմէյէն եախօտ եէյէմէյէն եէյինտէն չօգ տուր, նիչին քի տիւնեանան վարիսթէթի կիթմէքճէ արթմազտա տրը։ Պունու պիր էօրնէքլէ տախի աղնաթալը։ Պիր ատամ միւտէթը էօմրիւնտէ տէյէլիմ քի գազանտրը վարիսթէթի եէյէմէ տի վէ արթրտրը, մէսէլա պիր էվ եաբար, քէնտի վէ ֆաթթնատան սօղրա օ էվ տիւնեատա գալարրղնատան, տէմէք քի տիւնեատա պիր էվ վարիսթէթի արթրմրզ օլտու։ Լէհլը ճօղրաֆիանըն հիստորնա նազարէն տիւնեատա պին միլիան ատամ վար, վէ նատրլ քի եօգարրատա տէնտի, պունլարըն պիր խայլճասը վարիսթէթլէրինի մալէրինի վէ միւլքլէրինի արթրրրզ տիւնեատա պրրագարգլարընատան, տէմէք քի տիւնեանըն վարիսթէթի կիթմէքճէ արթմազտա տրը։ Վէ պու կիւնքի կիւնտիւնեա ալթը պին սէնէլիք խսէ, վարիսթէթի տէ ալթը պին սէնէլիք վարիսթէթ տիր, եանի ալթը պին սէնէլիք ինատանլարըն պիրպիրի իւզէրինէ երզրլան զահմէթլէրի վէ չալըշմալարը մահսուլունուն ֆազլա գալանը։

Պու գատար մուպահասատան աղ նաշրլան, տիւնեատա էսասը վարիսթէթ չալըշմաղ տրը, հէր միւլքտէ ումումէն վէ ֆամիլիատա մախսուսէն, տէյիլքի ալթունու վէ կիւմիւշիւ արթրրմազլա վարիսթէթ չօղալը, իլլա չալըշմայը արթրրմազլա, վէ չալըշմաղ թիճարէթի չօղալթմազլա։ Լանրլրրլար օ միւտիրլէր քի, մէմլէքէթտէ վէ խազինէտէ ալթուն վէ կիւմիւշիւ չօղալթարաղ տէվլէթի վէ միլքի զէնկին խէրիզ զանն խէրլէր։ էն զէնկին տէվլէթլէրին խազինէսի աչրզ տրը. վէ էօյլէ պիր աչրզ քի, իշլիմէնէ վէ տույանա տէհզէթ կէլիր. լաքին խազինէնին պօրճու, միլքին զէնկինլիսինէ պիր նըշանէ տիր։ Ինկիլիզ տէվլէթի հեր սէնէ խազինէնին պօրճունա օթուզ միլիոն լիրա ֆայիզ վերիր. օթուզ միլիոն լիրա քի պէհեր լիրայը եիւզ օն զուրուշ թուրթատաղ, սէնէվի ալթը պին ալթը եիւզ քերէ պին քէսէ ագճէ խսէր, չալըշմայարաղ վէ վարիսթէթի արթրրմայարաղ, հէր սէնէ պու ֆայիզի վերմէք լազըմ կէլսէ, եիւզ սէնէտէն պիւթիւն տիւնեանըն ալթունու վէ կիւմիւշիւ պու ֆայիզի էօտէմէյէ քիֆայէթ իթմէզ խսէ։ Լաքին Ինկիլթէրրատա չալըշմաղ օ տէրէճէտէ չօգ տուր վէ վարիսթէթ օ տէրէճէտէ արթմազտա տրը քի, հէմ պու ֆայիզ քէմալը գօյայըգլա վերիլիպ, հէմ տէ Ինկիլիզ տէվլէթի ահալիսինտէն էն աղ վերիկի ալան տէվլէթ խէէն, տէվլէթի ումուրունա էն չօգ մասրաֆ խսէն տէվլէթ տիր։ Միւլք վարիսթէթի վէ հասրլանթընա պունատան զկյատէ աղրլ էրտիրմիշ տէվլէթ վէ ահալի եօգ տուր։ Ինկիլթէրրատա պիր ատամ, եէրինէ կէօրէ պին ատամ վէ պէշ պին օն պին ատամա մուզապիլ տիր։

ԳԱՂԹԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՒՕՏԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Գ. ՊԻՏԻՆԵՎԻ ՏՊԱՐԱՆԸ ԱՌԱՆՑԻՆ ՄԱՅՈՅ ԹԻՎ 17

ԱՄԻՍՈՍ

ԱՄԻՍՈՍԻ ԿԻՐՔԻ ԵՒԵՎ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ամիսոսի Գրիգոր Նարեկացի։ Ամիսոսի Գրիգոր Նարեկացի։ Ամիսոսի Գրիգոր Նարեկացի։